

TEMOTSOLOMIDI-solunsalpaajaohje

Tämän ohjeen tarkoituksena on antaa sinulle tietoa tulevasta hoidosta, mitä se on ja miten hoito toteutetaan. Lisäksi ohjeessa kerrotaan itsehoidosta Temotsolomidi-hoidon aikana sekä mihin voit tarvittaessa ottaa hoidon aikana yhteyttä, jos sinulla on mieltä askarruttavia asioita. Ohjeessa kerrotaan eri asiantuntijoista, jotka voivat auttaa sinua hoidon aikana.

Mitä Temotsolomidi-hoito on?

Temotsolomidi on suun kautta otettava solunsalpaaja. Sen vaikuttava aine on temotsolomidi. Solunsalpaajia eli sytostaatteja käytetään syövän lääkehoitona leikkaushoidon jälkeen (liitännäishoito), tehostamaan sädehoitoa tai syöpätautia hävittämään.

Solunsalpaajat vaikuttavat solujen kasvuun ja jakautumiseen. Solunsalpaajien avulla syöpäsolujen jakautumisjärjestelmä vahingoittuu, jolloin ne eivät pysty lisääntymään vaan tuhoutuvat. Lääkeaineet kulkeutuvat verenkierron mukana kehon eri osiin saavuttaen näin myös sellaisia syöpäsoluja, jotka eivät näy röntgen- tai muilla tutkimuksilla. Lähes kaikki solunsalpaajat aiheuttavat haittavaikutuksia. Sinun olisi hoitoa saadessasi tärkeä tietää, mitä otat huomioon hoitojen aikana ja miten itse voit lievittää haittavaikutuksia. Kuitenkaan kaikki potilaat eivät saa haittavaikutuksia. Haittavaikutukset häviävät yleensä hoidon loputtua.

Miten Temotsolomidi-hoito toteutetaan?

Lääkärisi suunnittelee sinulle sopivan hoito-ohjelman, jonka mukaan otat Temotsolomidi-kapseleita. Temotsolomidi-annos otetaan tyhjään vatsaan vähintään tunti ennen ateriaa tai kaksi tuntia aterian jälkeen. Niele kapselit kokonaisina vesilasillisen kera. Kapseleita ei saa avata eikä pureskella.

Mikäli kapseli vahingossa avautuu tai muuten vaurioituu, niin vältä kapselin sisällön joutumista kosketuksiin ihon tai limakalvojen (kuten nenän ja suun) kanssa.

Mikäli kapselin sisältöä pääsee kosketuksiin ihon tai limakalvojen kanssa, niin huuhtelee välittömästi vedellä. Jos kapselin nieleminen tuottaa vaikeuksia, niin ota yhteyttä hoitajaasi. Temotsolomidi-hoitojakson pituus on 28 päivää. Otat määrätyn annoksen kerran päivässä ensimmäisten viiden päivän ajan, minkä jälkeen on 23 päivän tauko. Aina ennen uuden hoitojakson aloitusta sinusta otetaan verikokeita ja sinulla on joko lääkärin tai hoitajan vastaanotto.

Temotsolomidi ja sädehoito

Hoito alkaa Temotsolomidin ja sädehoidon yhdistelmällä. Temotsolomidi-annos otetaan tässä vaiheessa viikon jokaisena päivänä (7 päivänä) koko sädehoidon ajan. Sädehoitoa annetaan arkipäivisin (5 kertaa viikossa) kuuden viikon ajan. Hoidon aikana veriarvojasi seurataan viikottain. Sädehoidon loputtua pidetään kuukauden tauko Temotsolomidista.

Temotsolomidi-hoidon haittavaikutukset

Solunsalpaaja-hoito vaikuttaa luuytimen toimintaan ja se ilmenee tiettyjen veriarvojen laskuna. Lähinnä seuraamme valkosolujen eli leukosyyttien riittävyyttä, koska niiden lasku aiheuttaa tulehdusherkkyyttä. Tulehdusriskiä vähentää hyvä suu- ja käsihygienia. Veriarvoihin ei itse pysty vaikuttamaan. Jos kuume nousee yli 37.5 tai yleiskunto heikkenee, on sinun otettava heti yhteyttä hoitoyksikköön.

Solunsalpaaja-hoito voi aiheuttaa pahoinvointia ja oksentelua ja siksi sinulle kirjoitetaan kotiin reseptit pahoinvoinnin estolääkkeistä. Näitä lääkkeitä tulee ottaa lääkärin ohjeen mukaisesti hoitoa seuraavina päivinä.

Runsas nesteiden (1,5-2 l) ja helposti sulavan ravinnon nauttiminen hoidon jälkeen lievittävät huonovointisuutta ja nopeuttavat toipumista. Jos oksentelu jatkuu useita päiviä lääkityksestä huolimatta, tulee sinun ottaa yhteyttä hoitoyksikköön. Päänsärkyä voi esiintyä liittyen pahoinvoinninestolääkitykseen, siihen voit ottaa lievittävää särkylääkettä (esim. Paratabs, Burana).

Hoitojen yhteydessä voi esiintyä myös ripulia tai ummetusta. Nämä oireet johtuvat joko pahoinvoinninestolääkityksestä tai ovat solunsalpaajan haittavaikutuksia. Ummetuksen hoitoon voit ostaa apteekista ilman reseptiä saatavia lääkkeitä esim. Laxoberon-tippoja/helmiä tai Duphalac/Levolac-mikstuuraa. Jos oireet jatkuvat useamman päivän, niin ota yhteys hoitoyksikköön.

Hoito voi aiheuttaa myös ruokahaluttomuutta tai painon alenemista, uneliaisuutta, ihottumaa, hengenahdistusta, vilunväristyksiä, kutinaa hiustenlähtöä, särkyä ja huimausta. Ilmoita välittömästi hoitajallesi, jos saa yliherkkyyteen viittaavia oireita esim. nokkosrokkoa, hengityksen vinkumista tai muita hengitysvaikeuksia. Myös, jos havaitset haittavaikutuksia, joita ei tässä ole mainittu, niin kerro niistä hoitajallesi tai lääkärillesi.

Itsehoito Temotsolomidi-hoidon aikana

On suositeltavaa, että pidät yleiskunnostasi huolta hoidon aikana. Voit harrastaa kevyttä liikuntaa voimiesi mukaan. Ulkoilu, monipuolinen ravinto, riittävä nesteiden juonti, riittävä uni ja lepo auttavat sinua hyvän yleiskunnon säilyttämisessä. Vitamiinien ja hivenaineiden käytöstä

sinun tulee keskustella ensin lääkärisi kanssa, koska ne voivat aiheuttaa haitallisia yhteisvaikutuksia muiden lääkkeiden kanssa.

Saunomista ei suositella hoitopäivinä. Alkoholin nauttimista ei suositella koko solunsalpaajahoidon aikana. Tupakoinnin lopetus on tärkeä osa syövän hoitoa. Tupakointi heikentää solunsalpaajahoidon tehoa. Tupakoinnin lopettaminen parantaa useiden syöpäsairauksien ennustetta. Tupakoinnin lopettamisessa sinua auttaa tupakastavieroitushoitaja, jonka yhteystiedot saat omalta hoitajaltasi.

Hampaiden tulee olla kunnossa ennen solunsalpaajahoidon aloitusta. Jos sinulle tulee hoitojen aikana hammasvaivoja, niin keskustele aina lääkärisi tai oman sairaanhoitajasi kanssa ennen kuin varaat aikaa hammaslääkärille. Esim. hampaan juurihoito on toimenpide, jonka ajankohta täytyy sovittaa hoitojen mukaan.

Hoitohenkilökuntaa sitoo vaitiolovelvollisuus, joten voit herkästi ottaa omaan hoitajaasi yhteyttä. Nimeä myös lähiomainen, jolle tarvittaessa saa antaa sinua koskevia tietoja. Ota herkästi yhteyttä, jos jokin asiaa painaa mieltäsi:

Sosiaaliturvaan liittyvissä asioissa sinua neuvoo sosiaalityöntekijä.

Neuvovan hoitajan tavoitat arkisin klo 8-15